

KOLOZSVARI KOZLONY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkas-utca 78. sz. alatt gr. BÄNFELI ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.
 Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábas sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
 A „nyilatkozat”-i cikkek sora után 20 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ/HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás.

Lapunk új évi folyamába lépve át, a tisztelt előfizetőket fölkérjük az előfizetési összegnek kiadó hivatalunkhoz (Stein János közép-utcai könyvkereskedésébe) mielőbbi szíves beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében hiány ne történjék.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre	12 ft.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „
Egy óra	1 „

Bécs, január 9.

Jelen soraimmal előlegesen is kívántam tudatni a nagyváradi brassói vasutársaság alapítóival, hogy az itt Bécsben létező erdélyi vasuti bizottmány a pesti központi gazdasági bizottmányból alakult vasuti társasággal, mely egyesületnek gróf Károlyi György ő nagyméltósága elnöke, egyesült legyen. Ezen egyesült vasuti bizottmány pedig a maga kebeléből választott egy alcomitét vagy is szűkebb bizottmányt oly célból, hogy ez itt Bécsben kezelje s létesítse a vasut ügyét, melynek elnökeül az én indítványom s kéresem következtében gróf Zichy Ferenc ő nagyméltósága kéretett meg.

Mihelyt a vállalat újabb átalakulása tökéletesen megtörténend, az itteni addig működött bizottmány eljárásáról bővebb tudósítást közölök el nem fogom mulasztani.

Gróf Toldalagi Ferencz.

Kolozsvár, január 13.

(D) Egy fejedelmi szó végre tehát Erdélynek is, legalább a magyaroknál nagyon elcsüggedt reményeit kezdi élesíteni; január 8-kán a magyar király mindig örömet föltett jóindulatának nyílt kifejezésére szolgáltatott alkalmat azon küldöttség megjelenése által, mely az erdélyi vasut érdekében kamathiztosítás kérdésében a trón előtt megjelent!

Megható reánk nézve azon testvéri részvét, melyet ezen kérdésben Királyhágon tuli notabilitásaink buzgó fellépések által kintintettek; oly férfiak, kik a közelebbiak s gyakoribb érintkezés által sok részben közelebb juthattak az uralkodó magas figyelméhez, mint az erdélyiek. Megható volt reánk nézve a buzgalom, melyet a küldöttség nagytekintélyű elnöke ő Felségéhez intézett szóbeli kérelmében tanusított, s megható a magyar korlátnok részvéte, ki a két terület közös küldöttségének üdvözlését oly meleg szavakkal fogadta, s érezte a „szív két kamarájának” örömet, midőn az egész küldöttséget lakomával s magyar vendégszeretettel fogadta el, lakomával, melylyel a magyar annyiszor fejezte ki politikai bánatát és vidulását.

Nem tudjuk mi van a végzés könyvében írva; és azon sok félreértésnek s balmagyaráztatnak elkerülése végett, melynek elleneink minket minden alkalommal kitenni szeretnek, talán tartózkodunk kellene a fejedelmi szónak több horderőt tulajdonítani, mint a mennyit csupán a kérdés anyagi oldalának természete igényel.

De a magyar, mint alkotmányos nemzet, megszokta azt, hogy királyainak nyilatkozatait mérlegelje, s midőn egy nemzet anyagi helyzete a szellemivel is szoros összeköttetésben áll, megtekintse a kintintetett jóakat alakult képének vigasztaló hátterét is.

Sokan jószolgátak, hogy ezen a magyar királyság szívének összekötő pálya önkint fogja maga után vonni azon szorosabb politikai összeköttetést, mely egyszer már törvénynyé szentesített; s ezzel kívánták ezen pályát meghiusítani.

Nem tévedtek elleneink az ily következtetésekben és mi a január 8-ki nyilatkozat óta sokkal közelebb hajlani látjuk felénk uralkodónk jóakarát; mióta

kimondá ő Felsége az engedélyezett vaspálya azon feladatát, hogy az „Erdély és Magyarország szívének egybekötve, csatolja ezen országokat közelebb a birodalom többi tartományaihoz.”

E nyilatkozatban Ausztria császára valóban, mint egyszersmind magyar király szólott; ő Felsége az összekötő vasutvonalok által is nem összeolvadni, hanem közelebb csatlakozni látja a magyar királyság tartományait a császárság tartományaihoz; a mint ő Felsége e pálya hivatását értelmezé, úgy lehet értelmezni politikai hivatásunkat: Erdély szíve Magyarország szívével egybekötve csak jólétet áraszt-hat a birodalom többi tartományaira; ezen tétel egy politikai program, melyben a magyar kérdés megoldásának kulcsa van letéve.

Nem vagyunk vérmesek, de el sem csüggedtünk soha. Az igazság természetes következetességgel halad előre s foglalja el terét.

Talán előállnak azok, kik mindenhol a magyar elszakadási törekvéseit látják, hogy im egy anyagi téren tett nyilatkozatból is minő következtetéseket von ki a magyar agy, holott e vállalat sikere csak a pénz előteremtésén fordult meg? — Mindegy bármit mondjanak; mi minden lehetőből következtetjük azt, a mit remélni, a mihez ragaszkodni, s melynek jövődjében bizni meg nem szüntünk soha; s ha a dolgok, viszonyok és érdekek tiszta átlátása mindig csak szilárdít bizalmunkban, nem vagyunk azért látnokok, ha az ily jeleneteket azon csillag ragyogásának tekintjük, mely egykor a megváltó jöttét hirdeté.

A magyar nem csinált titkot abból, hogy az uralkodó meggyőződésétől várja óhajai teljesítését; s így joga van neki mindig örövendni, ha e legfőbb helyről méltányló és alyai nyilatkozatokat vehet. Egy igazságos tényből joga van mindig a másikat következtetni, s a főhatalomtól végre is csak igazságot várhat.

Idézzük itt egy pár pesti lap nyilatkozatát a jun 8-ki fejedelmi válasza nézve.

„Január 8-kát írja a „Pesti Napló” szerkesztője — azon kedves napok közé fogja a nemzet sorolni, melyekben a trón és ország óhajítása egy nagy érdek, egy nagy vállalat, egy általános rokonszenvet gerjesztő törekvés keresztülvitelében egyesült, reményeket gerjesztve, kezességeket helyezve kilátásba, más hasonlólag örveztető tények ismétlésére.”

„Rendkívüli benyomást idézett elő a királyi nyilatkozat, s különösen annak zárszáva” stb.

„Midőn ő Felsége őszinte öröme a nemzet óhajításával összetalálkozva egy ily fontos tényben egyesül, a magyar korona régi fényéből sokat nyered vissza, s ezáltal a birodalom erkölcsi ereje s kültekinetnye nagyobb gyarapodásnak fog örvevendni, mint a mennyit formulázatok által kieszközölhetnének azok, kik a birodalom érdekeinek akarnak szolgálatokat tenni.” stb.

A „Független” így nyilatkozik a többi közt:

„Midőn ő Felsége örömet fejezi ki, ha az ország óhajításával találkozik legmagasb elhatározása; ebben a sikernek nem csekély biztosítéka rejlik. De nem ez az, a mi minket olvasásánál átmelegített: politikai életünk hányattatásai közt a legérzékenyebb sebhely számunkra a viszony, mibe Erdély, a testvérhaza jutott. Alig lehele ő Felségének a magyar szív ez érzékeny hurját gyöngédebben és jótékonyabban érintenie, mint e válaszban tévé. E tételek ily szerencsés választásában vágyainkra nézve annyi biztatót találunk, és oly reményeknek látjuk benne kifejezését, melyek a két ország anyagi nagy fontosságú érdekeit messze tulszárnyalják. Ő Felsége óhajítja, hogy Magyar- és Erdélyország szíve tulajdonképp szívünk két kamarája összeköttessék, s így hozassék közelebb a birodalom többi részeihez. Nagy sulyu szavak ezek, melyek Magyar- s Erdélyországban annyi szívben visszhangzanak, s oly gondosan őrzött vágyakat hínak életre megint, mi miatt e k. válasz nem csekély momentumu tény azok sorában, melyek a szerencsés kibontakozást előkészítik, s jobb reményeknek tért nyitnak.

Idézzük még a „P. N.” szerkesztője b. Kemény

Zsigmondnak zárszavait, melyet bizonynyal minden magyar oszt. „Semmit sem kételkedünk — írja a derék publicista — hogy jövő országgyűlésünk egyhangú lelkesedéssel fogadná el és igatná törvénykönyvünkbe a kamathiztosításnak a kormány által megszabott föltételeit.”

E kérdés most a ministerium előtt áll, és nem hiszszük, hogy az az uralkodó felség ily nyíltan kijelentett akarata elébe akadályokat gördítene, s e szerint vasutunk jövője iránt a legélménkebb reményekkel kecsegtetjük magunkat.

Az erdélyi vasuti küldöttségről a „Sürgöny” következő részletes tudósítást hoz.

Örömapunk van!

Mint táviratolám, ő Felsége délutáni egy órakor fogadta a küldöttséget, mely a nagyváradi vasut ügyében járult kegyelméhez.

Szép, díszes követség volt! Fényes nevek, királyunkhoz hű szívek, ismert hazafiak!

Ő Felsége kegyteljesen fogadta a követséget.

A két magyar haza kérelmét gróf Károlyi György, mint szószóló adá elő ő Felségének.

Beszédének szövege im ez:

„Felséges Császár és Apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk!

Azon igyekezethez, miszerint Erdély egy rajta keresztül vezető vaspálya által a kifejtett kereskedés és közlekedés jótékonyágával szerencsétlenség, Magyarország köz-kívánata, az e részben tett első lépések óta, a legbuzgóbb hazafiai rokonérzettel, legutóbb pedig a magyar gazd. egyesület buzditása folytán életbeléptetett bizottmány által — tetteleg és működőleg is hozzájárult, oly annyira, hogy már ma az egyesült bizottmányok képviselőiként vagyunk szerencsések Felséged előtt azon legalázatosb feljelentéssel megjelenni, hogy az ezen vállalatra szükségelt tőkét és így azon lényeges kelleket, mely nélkül Felségének már más alkalomkor s a két testvérhaza közörmére nyilvánított, ezen vaspálya sikerülttét illető legkedvezőbb magas szándéka sem válhatott volna teljesíthetővé — a kellő biztosítékok mellett feltalálni sikerült.

Felségednek az e tárgyban kimondott és a legszebb reményekkel oly annyira buzditó magas szavai, Felségednek népei boldogítására s érdekviszonyaik igazságos kiegyenlítésére czélzó ismert magas szándéka bátorítanak egyedül azon bizalomteljes reményre, miszerint legalázatosb kérésünket teljesítve, kimondandja Felséged azon döntő hatáson fejedelmi szót, melylyel a nagyváradi-kolozsvár-brassói vaspályának mielőbbi létrehozását helyeselve, az e részben szükségelt állami hozzájárulást magas kormányának gondjává tévé, Felséged nemcsak Erdélyre nézve egy újajásztetés korszakát jelölendi ki, hanem mind a két, — hazaszeretetlen és hűségben, óhajban és reményben magát oly annyira egynek érző testvérországot a lánczok legerősibikével, a melyen érzett hálával kötelezendü le.”

Ő Felsége válaszlott. Szavait a távirat útján már hiven közlöm olvasóinkkal.

A fejedelem hangja épp oly szívélyes volt, mint kegyelmes, a mit mondt.

Ha a legfelsőbb kinyilatkoztatások mellett kellett volna valakinek tanu, ki ő Felségének legközintébb jóakarát bizonyítsa, e tanu a követség megtalálhatta volna a hangban, melyen a kegyelmes biztató szavak mondatnak.

Lelekedett és ismételt éljennel köszönné meg a küldöttség a Felség kijelentéseit és ezen éljeneket visszhangoztatni fogja két ország.

Ő Felsége ezután a küldöttség egyes tagjait kegyeskedett megszólítani, a pályálgyné majd az egyik, majd a másik részletéről tudakozódván, úgy hogy a kihallgatás vagy három negyed óráig tartott.

Két óraker a küldöttség a magyar kancellár ő nagyméltóságánál jelent meg, s gróf Károlyi György ő excja itt élénk kifejezést adott azon hálának és jó reménynek, melyet ő Felségének szavai a követségben keltettek vala, s azon őszinte elismerésnek, melyre főkanzellárunk hazafias törekvései s közreműködése irányában ma már minden valóban politikus fő kötelezve érzi magát.

Gr. Károlyi György körülbelül e szavakkal üdvözlé a főkanzellár urat:

„Azon szíves fejedelmi fogadtatás, melyre ő cs. kir. Apostoli Felségénél már a mult alkalomkor, — midőn az erdélyi vasut létrehozása ügyében, mint a magyar gazdasági életet küldöttei esedeznek, — találni szerencsések valánk, felbátorított bennünket arra, hogy ő Felségének alattvalói bizalommal feljelenstük, miszerint az ezen országos fontos-ságu vállalat életbeléptetésére szükséges pénztökeket már feltalálunk sikerült, s hogy ő Felséget legalázatosabban megkérjük, miszerint ezen vállalat iránt a magas kormányának hozzájárulásával biztosítani kegyeskedjék. És e hön remélt legfelsőbb kegyelemben nem is csatlakozánk, mert az imént legfelsőbb helyt oly szavakat hallottunk hozzánk legkegyelmesebben intéztetni, melyek a két testvérhaza minden polgára köblében biztosan engedik megerősölüni azon hitet s

remény, hogy az erdélyi vaspálya, a két országnak ezen életkérdése, mielőbb létrehozható. Hogy e hitnek s reménynek ezen erősítésére excellenciának is része s befolyása volt, mindnyájunk előtt tudva lévén, ezt most hazafüti bizodalommal azon kérelmünk mellett van szerencsénk megköszönni, hogy hazai érdektől nyugodtan továbbra is hathatósan befolyási s ezt egyszersmind a magyar királyi udvari kancelláriának is pártfogásába ajánlani kegyeskedjék.

Ezen szavakra a főkanclerár önméltósága okképp választott:

„Mint minden törekvés és vállalat, mely az ipar tágas mezején az ország közjóléte és anyagi érdekei felvirágoztatására utat nyit, a magyar kir. udv. kancellária mindenkori hő pártolását találkozik: úgy irányul véve azon legkegyelmesebb fejedelmi biztosítást, mely az ősi által képviselt nagyváradi kolozsvári vasúti vállalat jövője felett csak az imént oly meleg szavakban nyilatkozott, bizonyára ez uttal is örömmel fogja megragadni az alkalmat, az ország-nak ezen köz- s forró óhaját Felsőes urunk legkegyelmesebb akarathoz képest a kívánt célhoz juttatni.

E feladat sikeres megoldására irányzó saját buzgó törekvésemnek csak új erőt fog az kölcsönözni, hogy eme vasút által Erdélyország érdekei hasonló, sőt még nagyobb mérvben vannak érintve; mert erős hitem, hogy azon összeköttetés által, melyet ez szűli fog, nem csak a hazai ipar s kereskedelem nyertet az új kivitel utnak megnyitása következtében hatalmas lendületet, hanem ez a két testvér-haza érdek-egységi szempontjából is összekötő utat képezend, melyen haladva, Isten segítségével el lesz érhető azon magasabb cél, mely a birodalom népeit egyenlő szeretettel ápoló Felsőes fejedelmünk legmagasb szándoka szerint nem egyéb, minthogy legyen hatalmas a birodalom, megelégedett s virágzó hazánk.

Lelkem mélyéből fakadó ezen szavakban vegyék tehát önök hozzáim intézett felszólításunkra a választ, s ébresszék, élésszék, mennyire lehet, hogy az ipar, mint általában a haladás mezején azon cselekvő erőt, mely gyakorlati ténnyé irányozva, helyes számítás s a létező tényezők ildomos figyelembe vétele mellett, egyedül képes biztosítani törekvésünket, vezetve azon óhajot célhoz, hogy

„boldog legyen nemzetünk s tettei, birta dicső.”

E hazafias szavak éljennel fogadtattak és egy kis barátságos beszélgetés után a követés átment az erdélyi kancelláriába. Itt fonalunk megszakad. Eddig nem volt alkalmunk megtudni, hogy gróf Nádasdy ö excellenciája miként fogadta s mily kílátással bocsátá el a nagy tekintélyű küldöttségét.

Este a főkanclerár ur fényes ebédet adott a küldöttség tiszteletére.

A fényes társaság igen lelkesült volt és a toasztok száma vagy huszra ment, köztük sok érdekes, sőt jelentékeny is; de ezeknek elbeszélését már holnapra kell hagynunk. Elég mára tudnunk, hogy a vasúti küldöttség a legjobb reményekkel térend vissza a hazába.

A „Sürgöny“ főnebbi tudósítása hiányzó részét, az erdélyi kancelláriánál történt látogatás eredményét kiegészíti a „P. Lloyd“ levelezője, e szerint a magyar kancelláriától az erdélyihez ment a küldöttség, hogy gr. Nádasdy ö nmagához azon kérést intézze, miképp az ügy eldöntésénél részvétet ne tagadja meg, azonban ö exelja nem nagyon biztatólag válaszolt; azon nehézségeket hozta elő, melyekbe a bizottság kérése fog ütközni; éppen azért jó volna, jegyzé meg ö exelja, ha a teljes Reichsrath együtt, vagy végre már legalább is Erdély ezen Reichsrathban képviselve volna. A bizottság részéről azonban azt felelték erre, miképp azon remény táplál mindenkit, miképp ö Felsőesnek kegyelme felfogja találni az utakat és módokat, hogy a nehézségek legyőzve legyenek.

Erdélyi gazdasági egyesület

Választmányi ülés január 5-én 1863. gr. Mikó Imre ö nmaga elnöksége alatt.

A gyűlés érdekesebb tárgyai:

1) A kertészeti szakosztály Thierry Vilmos által a selyemtermelésnek Erdélyben nagyobb mérvben elterjesztése felől írt értekezése és tervjavaslata felől véleményét adja elő. A szakosztály az értekezés tárgyát és a selyemtermelésnek jövődjére való megalapítását magában foglaló tervjavaslatot röviden megismertetvén, elismeri, hogy a terv maga helyesen kidolgozott, precíz és műve, mely a támogatást megérdemli, de a kivitelre nézve bevallja, hogy nehézségek állanak útjában. A terv szerint egy selyemtermesztési társulat volna megalapítandó, még pedig részvények útján, s éppen ez eljárnak, a mi véleménye szerint a létrejövendő társulat életét ingadozóvá sőt kétségessé teszi; sajnos tapasztaljuk ugyanis, hogy nálunk több vállalkozásnak számosan irják alá nevüket, de aztán a részvénydíjak későn, vagy éppen nem gyűlnek be. A szakosztály mindazonáltal egy uton a tervezett társulat létrejöttét reméli, ha t. i. részvényesek lesznek az egyes helységek, és ez annyivalinkább óhajtaudó, mivel a cél éppen az, hogy az ügynek a szejényben földművelő osztályt nyertjük meg. Erdélyben mintegy 2500 helység van, ha 1000 helység lesz részvényes, a társulat megalakult s tagjainak száma az egyes részvényesekkel még sokra növekedhetnék. A kivitelre nézve a szakosztály azon véleményben van, hogy a választmány e tárgyban a f. k. főkörmányszéket kérje meg, hogy a selyemtermesztés érdekében az adózó nép javára magas befolyásánál fogva az egyes helységeket nyerte meg. Hogy a gazdaszat ezen iparágá örövendése haladásnak indult már is, s hogy ezt szükségképp tovább kell fejleszteni, a választmány elismeri; de tovább fejlesztésében problematikus lépéseket nem akarván tenni, a szakosztály tervjavaslatát nem tartja kivethetőnek, mielőtt tehát a f. k. főkörmányszéket az üdvözölő cél megközelítésére szolgáló eszközök fordítására s kielégítő eredményre vezető intézkedésre felkéri, egy a célnak és igényeknek inkább megfelelő tervvel kell bírnia, és egy új terv elkészítését az illető szakosztályra bizza.

2) Ezen tárggyal kapcsolatban egyik tagtársunk előhozta, miszerint Erdély volt kormányzója boldogult herceg Schwarzenberg a fegyverengedélyekből, hazánk anyagi jóléte előmozdítására, különösen a közgazdaszat emelésére tekintélyes összeget, mintegy 80,000 forint adományozott, de hogy a nagylelkű adományozó halála után rendelkezése szerint használták azt fel, s kezelik ma, a felől a gazdaszónságnak nincs tudomása; indítványozza tehát, hogy az egyesület kérje meg a f. kir. főkörmányszéket, hogy ezen pénzalapnak állása, mi célokra való fordítása vagy fordítása iránt, a közönség megnyugtatósa végett felvilágosítást adni kegyeskedjék. A választmány az indítványt elfogadja.

3) Egy indítvány következtében a választmány a titoknak meghagyja, hogy minden vasárnap délután a felmerülő szükség és körülmények szerint tanácskozás végett egy szakosztályt hívjon egybe.

4) T. Kovácsi Sándor, 1858 dik évben a borászati küldöttség és több helybeli birtokosok által Tasnadon a szőlőmívelésbeni nemes verseny ébressztésére kitűzött s három év múlva kiosztandó 9 darab cs. arany jutalomdíj oda ítélese felől tesz jelentést. E szerint:

A versenyzők száma 15 volt, kiknek szőlőt Kovácsi Sándor, Böllöni Pál és Gombos Sámuel bíráló biztosok m. év october havában megjárva, három szőlőmívelőti különböztették meg, kik az utolsó négy évben a jelesebb bor-szőlő fajok elszaporítása körül a legtöbb eredményt tudtak felmutatni. Ezek közül az első jutalmat 6 db aranyt nyerte Szikszai Benjámin; a másodikat 3 aranyat Koroknai Zsigmond. A harmadik főversenyző volt Debreczeni János, egy saját kezimunka után nagy előmenetelt felmutatni tudó szegény szőlőműves, szorgalma megjutalmazására a bizot-

ságnak egy harmadik díj rendelkezése alatt nem állván, Szikszai Benjámin saját jó akaratjából két aranyat neki engedett át.

A bizottság örömmel jelenti, hogy a jutalmazottakon kívül sokan vannak, kik a tásnádi hegyeken, részint már régebbi időkben sokat tettek szőlőjük mívelése s a jobb bor-fajok elszaporítása körül, s szőlőik ma is jókarban vannak, részint az utolsó négy év alatt tettek nagy előmenetelt; az első közé tartoznak: gr. Károlyi István, gr. Mikó Imre, Faulvetter Nándor, Müller Sebestyén, Veres Márton, Koricsánszky Endre; az utóbbiakhoz: gr. Bánffy Miklós, Helei János, Gombos Sámuel, kik mind jutalomra érdemesek, s a mi őket meg is jutalmazza, az a közelismerés és saját öntudatok.

5) T. Lukácsi Sándor, ki jelen évben a „Kertészeti lapok“-at saját független vezetése alatt indítja meg, ezekben a szakegyesületek munkásságában összhangzást kívánván létrehozni, az egyesületek a kertiparban teendő munkássága felől koronkénti értesítésre hívja fel.

T. Jókai Mór, „Hon“ lapjában a gazdaszónság felvilágosítása érdekében a kereskedelmi viszonyok és piaci árjegyzékek számára külön rovatot nyitván, az egyesületet a jelentékenyebb piaci árok hiteles tudósítására kéri.

Szerényi Vincze pesti gyógyszerész a keleti marhavész megakadályozására sikerrel alkalmazott mentő- és gyógyporát ajánlja.

Mindezeket az ülés, az illető szakosztályok és a titokok figyelmébe ajánlja s adja át.

6) T. Dietrich Sámuel tagtársunk által 100 forint jutalmazandó gyűlmölcsészeti pályakérdésre egyetlen német nyelven írt „Wer ernten will, muss säen“ jelíggel ellátott pályamű érkezett be. Ezen pályamű megírására Fülei István, Kócsi Károly és Nagy Ferencz urak nevezettek ki.

7) Belső-szolnokmegyei birtokos bold. Nemes József végtagyományában közintézetünköröl is nemeslelkűleg megemlékezőn, egyelőttünk számára 1000 forint hagyományozott volt urbéri papirban. A boldogult hagyományozó halálával az örökösök kárpótlási hagyatékát a dézsi törvényszékhez tevén le, a titoknak jelenti, hogy közelebből egyik t. örökös Hatfaludi Antal az 1000 forintos urbéri kötelezvényt 1863 január havában kezdődő szelvényekkel együtt az egyesület pénztárába befizette, e mellett az illetéki adólefizetéséről szóló 115 forintos nyugtát is. A választmány tudván vévén, a hiányzó szelvényeknek a dézsi törvényszéknél mi célra történt felhasználása iránt adandó felvilágosításra főispáni helyettes m. Pataki Dániel urat megkérni határozza.

8) A muzeumegylet a gr. Kornis Sámuel alapítványát kiegészítvén, az egyesületnek még 50 forint szolgáltatott át urbéri papirban, mult év június havi szelvényével együtt.

9) Végre a titoknak jelenti, miszerint a magyar gazdasági egyesület által czélba vett borászati térkép elkészítésére megkivántató adatokra nézve Szébenbe a földterhermentesítési osztály titoknokához János László urhoz folyamodván, a t. titoknak ur az adatokat a maga idejében egybegyűjtötte s készséggel meg is küldötte. A mi a musta-borokat illeti, a jelesebb bortermő helyekről Celna, Medgyes- és Enyedről beérkezett mintegy 14 féle bor, de több helyekről még csak a bejelentések érkeztek meg u. m. Ozd, Lapád, Csaboly és a Küküllő vidékéről; minán maga a magyar gazdasági egyesület is a maga körében a beküldés idejét meghosszabbította, javálja, hogy a választmány is a maga részéről a beküldés idejét a hónap utolsó napjáig hosszabbítsa meg.

A választmány János László urnak köszönetet szavazván a javaslatot elfogadja. Nagy János m. k. egyleti titkár.

Az erdélyi muzeum részére 1862. évi decemb. havában beküldött adományok jegyzéke.

Gróf Mikó Imre ö exejától 3 köt. könyv s egy 1486-i eredeti oklevél. — Gróf Eszterházi Lászlóltól éremtani könyv-

TÁRCZA.

AZ

ÉSZAKI FÉNY.

(Folytatás.)

— Nem bírhatlak arra kedves néném, nekem pedig látnom kell Szindi Malvint és Lázár Paulint. Ők legkedvesebb barátaink voltak, mikor Vásharhelyt nevedtünk, és mind ketten távol rokonaim. Hetek, havak óta vagyunk már itt, mit gondolnak ők, hogy oha meg nem látogattam?

— Nincs ellenemre, hogy a nevelő nő-kisérétében meglátogasd őket és saját termedben viszont látogatásukat elfogadd. Ezt megígérted még Halomvölgyén, s ebben nem is gátolnak.

Izidora némileg kedvetlen hangulatban érte magát nagynénje dolyfe miatt, érte, hogy a kiket meg akar látogatni, feltudhatják: miért nem megy azzal, ki őt itteni körökbe bevezette? De másrészt már volt ideje körültekinteni s meggyőződni, hogy „a mennyi város, annyi szokás.“ Remélte igit, hogy nagynénje elmulasztását nem fogják neki tulajdonítani.

Szindi Kálmán nem volt a szegényebbek közül való. Nem tartott ugyan nyíltházat Kolozsvárott, minthogy csak a téli idényekre szokott ide beköltözni a színház és kaszinó s általában szorakozás kedvéért, azonban bizalmas és művelt kör gyakran gyűlt össze hazánál,

Midőn Izidora Szindinél első látogatását tette, egy pár csinos és művelt fiatal hölgyet és ifjú embert talált ott a vidéki nemességből, kik részint az országgyűlés, részint a közel farsáng kedvéért ide beköltöztek.

Nem csak Szindi Kálmán anyján s a jelenvolt fiatal vendégeken, de magán Malvin is némi elfoglaltság mutakozék, midőn barátinája a nevelő nő kíséretében jelent meg.

Izidorát fellépésénél fogva az itteni körök már a mágusok catteriajába számolták be; sebb volt, hogy sem a fiatalság előtt is nagy figyelmet ne gerjesztett volna, és így mindenki ismerte őt s ráruházván a divatos epithetont „fertálymágus“, azzal többet nem gondolt rája.

Nézték őt egy bájos fehér rózsának, kit a hullám hozott látkörül elébe, s azonnal el is ragadott magával. „Ez nem tartozik mi hozzánk, nincs miért rá gondoljunk s megtartsuk szépségét emlékeztünkben.“ Ez volt az országgyűlési fiatalság észrevétele a hölgyről.

Izidora nyerhetett ugyan kárpótlást a főbb körökben, hol őt az összes főrangú fiatalság utánjárásal s gyöngéd udvariassággal tisztelte meg, s kitűnő szépsége, eleven esze, sok olvasottsága, mit a gondolkodás egészített ki, őt feltűnő és kedvesé tettek mindenki előtt, udvarlói éppen nem hiányoztak; de mindez őt nem elégítte ki éppen a miatt, mert gondolkodott. Bármily fényes s művelt volt azon kör, a melybe belépett, de az egy kisebb kör volt a hazában, egy nagy kör volt az azon, mely a nemzet erejét képezte s ő úgy képzelte magát, mint hajszála egy testétől elvágtat fej-

nek. És nem tudá felfogni, miért munkált éppen ezen fej oda, hogy testétől elszakíttassék?

— Kedves Malvinám! — szolt Izidora — te nem fogadsz engem a régi melegséggel. Annnyira férjednek szenteléd minden érzésem, hogy barátnéd számára nem maradhat meg a régi? Ne tudd fel, hogy nem Sofie nével jöttem látogatásukra, hidd el eleget kértem őt, de szabatkozott, hogy nincs veletek ismeretségben.

— Megvallom kedvesem nem is vágyom ismeretségre, de ha egy kis elfoglaltságot vettél észre rajtam, tulajdonítsd annak, mert attól tartok, hogy nagynénéd ismert fogalmánál végre rád is hatással lehetnek. De feleljünk mindent — tied vagyok kedvesem.

Izidora szót váltott a kölesönösön bemutatott fiatalokkal s hölgyekkel, minán azonban bizonyos hideg udvariasságot tapasztalt azoknál, Szindi Malvinnal és anyósával időzött többet, s hagyta a fiatalságot egymás közt fesztelent mulatni.

A jelen levő fiatalok közt leginkább feltűnt Izidora előtt egyikük, ki Tarlaki Elek neven volt bemutatva. Ez törvényhatóságából származott ki ide. Irnok volt a kormány-szeknél, s egy néhány szép költeménye által szellemi képességének is tanujelét adta. Nyulánk eleven mozgásán, lobbanékony arczán, reflexióiban nem nagyon válogatos vagy talán igen is őszinte. Elés észrevételeiről neve ismeretes volt itt-ott a főbb körökben is. Izidora hallott róla, s némi figyelemmel kísérté mozgékony és élces társalgását.

A kis társaság új tagokkal szaporodott. Csinos fiatal férfiu érkezett, ki köszönnén a

házi urnének s környezetének, gyorsabban vonult el a fiatal hölgyek körébe, hogy sem Szindinél megismertethette volna őt és Izidorát egymással. Figyelmét azonban csak hamar megradta Izidora.

— „Ki ez a szép hölgy“ szolt Tarlakihoz, halk hangon.

— Eh minő kérdés — szola ez — nem látod a simbolomot, a gouvernante-ot? Valami fertálymágusnő.

Izidora szóról-szóra hallá a megjegyzést és arca kilobbant, de gyorsan rendbeszédte magát.

— Ah minő szép kis bronz szobor — szolt Izidora — egy asztalra tekintve, melynek közelében állott Tarlaki, kezét egy székkarjára támasztva.

Ezzel felugrák a hölgy egyenest az asztal felé sietett azon ürügy alatt, hogy a szobort megtekintse; könnyű selyem sawl volt hó nyakán, ennek rojtait nagy ügyességgel beakasztá elhaladtában a karszék kiálló karjába s a kendő azon percz alatt Tarlaki lábaihoz hullott, ki nyakrafőre sietett azt feladni.

— Nagyon köszönöm — mondá nyájason Izidora — mit vél ön, melyik istennő szobra ez? folytatá azon kis bronz szoborra mutatva, mely az asztalon foglalt helyet.

— Azt hiszem ez a „discordia“-t ábrázolja. A romaik minden eszmét személyesítenek.

— És ön eszmének tartja a discordiát, a mi zavart, egyenlenséget jelent? En azt hiszem, ez istenség csak ott tanyázhat, a hol nincsenek eszmék.

(Folytatjuk.)

vek 46 kft. — Gr. Eszterházi Jánostól, a kolozsvári Sz. Mihály egyház. Pest, 1862. — Gr. Lázár Lászlótól egy XV. századbéli latin hátya-codex (imakönyv). — Toldy Ferencz-től a magyar nemzeti irodalom története 3. kiad. 1. 2. kft. Pest, 1862. — Nagy Elek-től Nagy László sírleméle, Debrecen 1862. — Schön Jakab bajai nyomdásztól Dalok könyve, szerk. Kolmár József. Baja 1862. — Wass József k. rendi tanártól Kemény János 3 db erdelti levele 1658 és 1659-ből. — Demjén János-tól 1849—57-dik évi magyar könyvszet, Pest 1862. — Veszely Károlytól gyulafejei fűzetek, II. dk fűzet. Kolozsvár 1862. — Papiu Marianutól Tesauru de Monumente Istorie pentru Romania Tom I fasc. 6. Bucuresci. 1862. Kolozsvárt, jan. 8. 4862. Küli Szabó Károly, könyvtárnok.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Monostor utcában a gróf Mikes-féle háznál tegnap óta látható Vastag György és Urlaki festészeinknek, fényképészeti utján előállított olajképek kiállítása. Ezen képek vászonra olajjal festve, de előállításuk azáltal van könnyítve, hogy az alapszín fotográfia utján állították elő, a mi által a festész gyorsabban dolgozhatik, az arcképeztetők pedig nincsenek kitéve azon kellemetlenségnek, hogy órákig napokig kelljen ott állniuk, és mégis a vászonra festett maradó olajképek létezték. E kiállítást méltán ajánljuk a közönség figyelmébe. Figyelmet érdemel a kiállított képek mestertől kifaragott kerete is, mely itteni kő- és képfaragó Tradinick Ferencz készítménye, kinek könnyű és gyakorlott vésője valóban becsületére válik, s tanúságul szolgál, hogy városunkban is a művészet több nemei virágoznak, ha a bázis anyagi jövedelmében kellő alapot bírnának azok is. Visszatérve a kiállított olajképekre, azoknak nagy becsét mélt az is ad, miképp azok jutányosabban állítanak elé, mint a hogy valaha ily szabatos olajképeket vászonra előállítottak.

— A „Herm. Zeitung v. M. Sib. B.“ azon cikkünkre, melyben a királyföld országga avanciorásának képtelenségét mutattak ki, azt feleli: egészen más a mit Papiu akar, s más a mit a „Herm. Ztg.“ Papiu akar Erdélyből Bukovinából s Magyarországból a Tiszáig egy román birodalmat, mint éppen a magyarok akarnak Magyar, Horvát, Tót és Erdélyországból egy magyar birodalmat. Mondja csak bizást után uram, hogy a mint önök is akarnak Szászországból, Karniolából, Karinthiából, Ausztriából egy osztrák birodalmat. Csak hogy az a magyar királyság, mely áll a fennemlített tartományokból, létezik, s mi reméljük királyát nem sokára megkoronázzák, az az osztrák császárság is létezik s császárában tiszteli a magyar állam saját királyát; de az az erdélyi Szászország éppen úgy nem létezik és nem léteztet soha, mint a Bukovinától Tiszáig kívánt román birodalom. A mit a „Herm. Ztg.“ kíván, épp oly törvénytelen, mint a mit Papiu kíván. Tökéletesen egy vonalon állnak ketten. Papiu két millió román után egy három s fél milliónyi népességű országot, a „Herm. Ztg.“ 190 000 száz után, egy háromszáz ezernyi népességű Saxoniat kíván; még az arány is talál.

— A „Herm. Ztg.“ ban „Vom Lande“ cím alatt egy kis cikket olvassunk, melyben érzékenyen panaszkodik, hogy bizonyos száz városban az úgynevezett „Stadtban“ parancsolatára valamennyi kakaót kell mutatni, hogy legszebb tollait minden kárpótlás nélkül kitejéjk az osztrák hadsereg számára. „Mi — ugymond cikkíró — örömet szolgáltatnók kakaótollainkat a császári hadsereg számára ingyen, ha ezt mint szíveskedést kívánunk, vagy ezírást törvényt bozúnak. De midőn büntetés terhe alatt parancsolatik, hogy házi kakaóinkat a városi kakaóhoz (Stadtban) bevigyük, a hol farkukból a legkevesebb tollakat kitépészsák, elég szerénytelenek vagyunk ezt a tulajdonjog megsértésének tekinteni.“ „Ha szabad a mi kakaóinkat megosztani tollaiktól, miért ne lehetne azt is parancsolni, hogy lovaknak farkait s ökröknek szarvait megsejtszassanak? 124 „A jog szempontjából óvást kell tennünk azon eljárás ellen, mely szerint rendeltetleg megosztatnak tollaiktól a mi kakaóink.“ „Tudjuk, hogy ez nem egyéb, mint szíveskedés az illető katonai hatóságok irányában, de aggasztó, mert jogkérdéssel van összekötve. Ezen „loyalitätsnyilatkozat“ — így végzi cikkíró — nem egyéb, mint a jog egyedüli föltétlen uralma iránti bizalom megren. dülésének következménye.“

— Homorod-Ufalomból írják nekünk, hogy ott 1860-ik évben temettek el Tamás István nevű székelyt, a ki született 1709-ben, három nője volt, kik közül az utolsó Títori Anna ma is él. Gyermekei születtek 1815-, 17-, 26-, és 29. években. Tehát legutolsó gyermeke, éppen 120 éves korában. Élt e szerint 151 esztendeig. Nő bizony mi nem érjük meg ezt az időt.

— A „Vasárnapi Ujság“ közlebbi száma báró Kemény Ferencz arcképét hozá. Sajnos, hogy egy ily nevezetessé státuszú arcképe éppen a „V. Ujság“-ban úgy jön ki, hogy még csak egy vonásról se ismerhetünk az eredetire. Valóban méltó volna újból rajzoltatni e képet.

— T. Czelder Márton moldva oláhországi ref. missi-onarius közlebbi karácsoni sz. ünnep első napján szentelte fel az általa épített püsti reform. magyar templomot és igatatta be ez egyház új lelkeszt T. Nagy József urat. Az ünnepély után Kovács Zeigmond gondnok vendégelte meg az egyház tagjait, mikor is lelkes pohárköszöntések monadtak a missió buzgó pártfogóinak Dr. Ballagi urnak, főtisztelendő Bodola Sámuel erdélyi ref. püspök, bukuresti lelkes T. Koos Ferencznek, s mindenek között a buzgó apostol t. Czelder Márton urnak egészségükre. Legyen Isten áldása a ker. szeretet és keresztényi áldozatok állereiből épült csinos szép templom.

— Bukurestben az ó év estéjét egy előkelő körben, egyebek közt azzal is élvezetes estélyé kívánták várásolni, hogy a házi urnó kívánságára a nők saját nemzeti öltönyükben jelentek meg. A szép magyar öltöny a különben is kellemes L. Cy-nén annyira tul tett a román és francia viseleten, hogy az egész társaságot elragadta egyszerű fen-

ségével. Többen rögtön elhatározták, hogy idegen létükre magyar öltönyt fognak magoknak csináltatni.

— Györfy Gyula, a „Bihar“ szerkesztője jelenti közönségének, hogy a lap folyó évi 1-ső számában „az új év napján“ czimű cikkért közösen-háborítás büntetével vádolotván, a cs. kir. katonai törvényszék elibe állítottott és a lap szerkesztésétől ideiglenesen eltiltattott.

— „Aurora Romana“ cím alatt Pesten egy román szépirodalmi lap indul meg Joanichiu Miculescu szerkesztése alatt. Tartalma lesz: cikkek a társadalmi élet, történelem, nyelvészet stb. köréből; eredeti és fordított novellák, utirajzok, nagy férfiak életrajza stb. A lap megjelenik havonként kétszer, s ára egy évre 5 frt. Ez az első román szépirodalmi lap a sz. István koronája területén; szerkesztés kívánunk a kezdethez.

— A repülőgépet már ismét feltalálták. Német lapok komolyan írják, hogy Groof ur Brüggeben végre csakugyan kikalkulálta azt a gépet, a melyvel repülhetnek „a két lábú tollatlan állatok“ is; a készüllet kicsiny, s az ember a val mint a fecske, oly könnyen, s mint a sas, oly erővel, repülhet.

— A nemesi birtokoknak napjainkban mily rossz árkeletök van, a „F. M. K.“ a következő kimutatásból bizonyítja: 1) Nagy falusi birtok becsültetett 74,512 forint, bírói árverésen eladott 28,951 frton. 2) Balogbi és Krosói birtok becsültetett 62,621 forint, bírói árverésen eladott 25,203 frton. 3) J. Szécsényesi birtok becsültetett 18,748 forint, bírói árverésen eladott 7,001 frton. 4) Fűdmesi birtok becsültetett 10,238 forint, bírói árverésen eladott 5,001 frton. 5) Kelenyei birtok becsültetett 15,307 forint, bírói árverésen eladott 9,000 frton. Megjegyzendő, hogy a fent érintett balogbi birtok ezeltől 20 évtől 44,000 ezüst forintot vétett. Ellenben a volt urbéri birtokok rendszeres becsárkon fölül adatnak el. Így nem rég Ipoly-Hidvéghen egy 780 frtra becsült negyedtelek árverésen 820 frtért; Tesmagon pedig egy 1,800 frta becsült egész, de tagosítatlan ház hely szintén árverésen 2,440 frtért kelt el.

— Pesten egy börze felállítását ismételve sürgetik. Nem is képzeltetni a keletkező magyar hitelügyet néve a bécsi pénzücltől független pénzücltet a külfölddel, ha Pesten nem lesz börze. Nyers terményekbeli kereskedésnek a külfölddel a pénzücltet néve igen kedvező és tágas alapot nyújt a külföldi váltókkal való kereskedelem. Mig a pesti váltóknak a külföldi börzéken nincsen árfolyama és viszont, addig nem is szabadul meg a magyarhoni kereskedő a Bécsben lakó bankároknak fizetni szokott bizományi díjtól. A pesti börze engedélyezését nem lehet eléggé ajánlani a magyar kormányférfiak figyelmébe.

— Az amerikai egyesült államok elnöke szigorú rendeletet bocsátott ki a vasárnap megszentelésére néve különösen a hadseregnek, és idézi Washington szavait, melyek az 1776-ban monda, így szólnak: A nyomor napjaiban a férfiak eléggé elfoglalhatják magukat Istennek és a hazának szolgálatában, hogy erkölcsi telenségre ne vetemedjenek. — Itt egyszersmind az illetőket, hogy ne veszélyeztessék a reájuk bízott ügyet a Legmagasabbnak káromlása vagy napjának megszenteltségének által; és azon reményt táplálják, hogy minden tiszt és közlegény úgy fog élni, mint keresztény katonához illik, ki hazájának legszentebb szabadságait és jogait védelmezi.

— Jelentés. A marosvásárhelyi kaszinóegylet pénzalapja gyarapítására folyó év január 24-én, február 4-én és 14-én az „Apollóterem“-ben zártkörű táncszüvegalmakat rendeztek; melyekben való részvétel a nagyérdemű közönség ezennel hazafiai tiszteltetlét felkelték. Az aláírási ívek a kaszinó helyiségében és az illető iktatóknál letették. Kelt M. Várhelytől, január 10-én 1863. Ilyés Károly jegyző.

POLITIKAI HIREK.

ANGOLORSZÁG. London, jan. 7. A „Times“ a görög ideiglenes kormányának mult számukban kivonatilag ismertett emlékiratát a következő észrevételekkel kíséri: Ezen emlékirat közrebocsátása után a jóniai szigetek átengedése, a mennyiben a brit kormányon áll, kicsinált dolognak tekinthető. E szigetek, a melyekért 50 év óta annyi angol arany adatott ki, ezental a görög királysághoz fognak tartozni s annak legfejlettebb és virágzóbb tartományát képezni. Ez az átengedés első gyümölcse lesz a görög forradalomnak s be fog következni, mielőtt Ausztria aggodalmi lecsillapittatnak, s azon meggyőződésre jut, hogy a szigetek nem mennek valamely nagy hatalom kezébe közé. Mielőtt a gyűlés, a mely most Athenében összehívott, első ülészakát bevégezné, egy megnagyobbodott és független Görögország fogja rendezni, a mely országának egyedüli elenségei azok lesznek, a kik saját politikusaiknak sorából támadnak. Választható fejedelem kétségen kívül fog találkozni; Alfred herceget elfelejtik s a pillanatilag uralkodó kedveltség el fog tűnni. Amde a valódi előnyök megmaradnak s hirdetni fogják a görögöknek, hogy mit nyertek ők az 1862-i forradalom által.

A párisi lapok által elterjesztett hír, mintha Poroszország és Ausztria közt komoly szakadás volna készülöben, itt nagyon kevés figyelmet ébresztett. A „Globe“ nem is szól róla bővebben, csak kétkező fejesóvalással mondja el olvasóinak. Az „Advertiser“ pedig Bismark urról azt mondja, hogy 14-ik január előtt egy kissé élesíti kardját, nem hogy Ausztriát megijessze, hanem hogy a kamarák előtt hazafiai magatartásával tekintélyt szerezzen.

FRANCIAORSZÁG. Páris, január 10. A mint a „France“ értesül, a delegáltak iránti javaslatnak biztos többsége van. Mindamellett Ausztria el van határozva, a szövetségi szakadások kiküldetését a szövetségreform iránti javaslat keresztülvitelét akkorra halasztani, a midőn Poroszország annak időszerűségét el fogja ismerni.

A „Nation“ bizonyosnak mondja, hogy az olasz parlament január vége előtt meg fog nyitni.

A „Nord“ szerint Napoleon herceg elutazása még nincs végleg megállapítva.

A „Journ. de Deb.“ az Ausztria és Poroszország közti surlódásról szólván meg van győződve, hogy a két vetelkedő állam kormánya minél több bosszúságot fog egymásnak okozni, a mint ez már gyakran megtörtént, s gunyoson hozzászól: Semmiesetre sem valószínű, hogy a német viselkedések az 1864-dik évben valami jó alkalmat fognak nyújtani az olaszoknak. Az Osztrák és Poroszország közti szakadás közvetlen közelségben látszik állani. Ezzel azt akarjuk mondani, hogy Ausztria és Poroszország közt 12—15 hónap alatt nyílt harc törhet ki, mert ez a szó közvetlen közelségben, ha Németországról szólnunk, egy évnyi időnél nem jelent kevesebbet.

A „Constitutionnel“ egy cikksorozatát kezd meg: „francia-német kereskedelmi szerződés és a délnémet államok“ czimvel, s az eddigi szerződések és vitás kérdések történelmi fejtegetéséből azon következtetésre jut, hogy Poroszország eddigi föllépésében mi sem volt a mi Bajorország és Württemberg érdekségét sérthetné, s hogy semmi sem mulasztott el, hogy nekik fontolgatásra és elhatározásra idő hagyassék. Ha valaki panaszkodhatik, úgy Franciaország az, a mely a német kis államok diplomatájának vonakodásán s kisszerű aggodalmain békettitresét el nem vesztette vagy Poroszország, a mely hogy éppen semmi vásra okot ne adjon, éppen oly kevés aggodónak kell magát mutatnia.

OLASZORSZÁG. Turin, jan. 10. Az „Opinione“ egy cikkét közli, a melyben meg van mutatva, hogy az állam pénzügyi helyzete leheletesé teszi a kölcsönvételt 1864-ig elhalasztani. Mindamellett vannak politikai tekintetek, a melyek a ministeriumnak kötelességévé teszik, most haladéktalanul felhatalmazást kérni a kölcsönre, hogy azt alkalmas időpontban megkötthesse.

A nemzeti aláírás a brigantaggio kiirtására nagyszertű lendülettel veszi. Milanóban négy nap alatt 80,000 frankot gyűjtöttek össze. Az ottani helyhatóság nyilatkozványt bocsátott ki, a melynek fogva gyűjtő bizottságot nevez ki s felhívja polgártársait, hogy az ország eszégjében járuljanak adományaikkal ezen gyűjtéshez.

A „Diritto“ közli a római cselekvő pártnak Garibaldihoz intézett feliratát, a melyben az elnökséggel kínálják; egy a tábornok választás is, a melyben ez az ajánlatot elfogadják. Garibaldi némi elézást tesz a régi bizottságra s felhívja a rómaiakat, hogy többé ne hajtsanak tanácslásaira, hanem egyedül önmagukban bízzanak. (A régi bizottság, a mint tudva van, tartozkodásra intett Garibaldinak Aspromonte előtti vállalatától.)

NÉMETORSZÁG. Berlin, jan. 10. Az országgyűlésnek elé fognak terjesztetni az 1863- és 64-i költségvetések; ezeken kívül még névszerint a követek napidijait, uti és helyettesítési költségeit szabályozó törvényjavaslat, valamint a bányászati kisegítő pénztárak átalakításának ügye is.

A „Nordd. A. Ztg.“ azt hallja, hogy Thun gróf feljetei alapul szolgáltak oly engesztelékeny irányú közleményeknek Bécsbe küldésére, a melynek voltak azok, a melyek régebben Károlyi grófhöz és Werther báróhoz intéztettek. Poroszország elleni részéről Frankfurtban könnyű volna egyetértést eszközölni. A porosz kormány kész, az általa előidézett félreértések kiegyenlítésére, Ausztria pedig semmit sem fogna vesztetni a foriter in re-t illetőleg, ha a svariter in modo-ra tekintettel lenne.

Frankfurt, jan. 4. Jövő esztőtől kezdve lesz az első szövetségi ülés. Az ujonnan kinevezett porosz követ Sydwur akkor foglalja el székét. Napirenden áll többek közt a házárdjatek eltolrészt tárgyzó választmányi javaslatok felletti határozás. A delegáltak iránti javaslat e hó 22-ei ülésben fog szavazás alá kerülni. Most újból kétséges, hogy a többséget megnyerje. Az itt és Mainzban állomásozó porosz helyőrség behívott tartalékjai egy részt már beerkeztek.

OROSZ- és LENGYELORSZÁG. Varsó, jan. 8. Egy garvolini rendőrkém az állampénztári bizottsághoz ment, hogy bérét felvegye s ott gyilkokál súlyosan megsebesítettet. A 66 politikai vádlott felett itélő szék folytatja működését. A 12 fölmentett már szabad lábra van téve, s a mint mondják, e kedvező eredményt védő ügyvédjük Radgowski ur ügyes és rendíthetlen védelmének köszönhetik. A többi 54 még a várbán van s nagyobb részint súlyos börtönt és Siberiába deportáltatást várhatnak fejükre. A közönség leginkább sajnálkozik Czetyvetyni herceg két fián, 14—15 éves gyermekeken, a kiket több évi besorozásra ítélték a fegyelmi századokba.

Egy várososzló nem rég a kardjával egy rendőrbiztosnak a fejére vágott. A tettest saját kérésére, botbüntetés helyett halálra ítélték, s az ítéletet rajta, lőpor és gölyóval, végre is hajtották.

Az igazságtügyi bizottság főigazgatója Dembroski ur lemondott, a mint utólag kiderült, azért, mivel az alább következő köriratot nem akarta a törvényszékekhez kibocsátani. Utóda Wosinski ur alkalmazkodóbb volt. Az érintett köriratban ez áll:

„Minden bíró utasittatik, hogy politikai bűnperek tárgyalása alkalmával tartozkodjanak oda nem illő törvény-cikkek magyarázatától. Tartsák magukat aboz, hogy a) minden összecsoportozás nyilvános helyeken, a fenálló rend elleni összeesküvés gyanánt tekintendő és büntetendő. Két rendőrszolgatannvalomása elegendő bármely egyén vádala vételére; b) tiltott énekek éneklése a templomokban, a vallás megszenteltségének s az isteni tisztelt megvetése gyanánt veendő és büntetendő.“

MOLDVA-OLÁHFEJEDelemség. Bukurest, január 3. A „Romanul“ felhívja a kormányt, hogy tekintve Szerbia nagyszertű fegyverkezését, maga részéről is tegyen előkészületeket, nehogy a tavasszal bekövetkező nagy küzdelem, a fejedelemséget készületlenül lepje meg s martaletel ejtse az oroszoknak. Az idézett lap himezés nélkül ki-mondja, hogy a harc Törökország szétrombolására lesz irányozva. Ugy látszik, hogy a mozgalom már nagy terjedelmet nyert, miután Kuza fejedelem diktatóri hatalommal akarja magát felruházni. Tekintve a bizalmatlanságot, a melylyel iránta a kamara viseltetik, egyelőre nehéz belátni, miképen fogja a szándékát valószítani.

AMERIKA. Uj-York, dec. 26. Burnside tábornok egy a senatus által kinevezett nyomozó bizottság elébe állította. Arra a kérdésre, hogy, véleménye szerint, miért ütött ki rosszul a dec. 13-i támadás, a tábornok így felelt: „Lehetetlen volt az embereket a sánczokig vinni; az ellenség tüzelése igen kemény volt. Mindamellett az egész hadosztály igen vitézül harczolt; maga az ellenség is azt mondja, hogy csapatjainkat soha sem látták oly vitézül harczolni, mint ama napon.“ Kérdés: „Nagyon erősek voltak-e az ellenség sánczolásai?“ Felelet: „Alkotásukra nézve nem, hanem erős badállásokban voltak.“ Kérdés: „A körülmény, hogy a hidkészlét nem érkezett meg arra az időpontra, a midőn ön a folyón át akart kelni, ártott-e az ön terve sikerülésének?“ Felelet: „Igen, uraim.“ Kérdés: „Tud-e ön valamit az ellenség erejéről?“ Felelet: „Mindenfél 100,000-től 200,000-re teszik; én részemről azt hiszem, kevesebben voltak 100,000-nél.“ Kérdés: „Mit gondol, mennyi az összes veszteség az ön részéről?“ Felelet: „Nem sokkal lesz kevesebb 10,000-nél halottak, sebesültek és hiányzókból.“ Uj-yorki lapok írják, hogy a mexikói francia hadse-

reg állapota nagyon válságos. Sorait a betegség megtizedelte s élelmi szerek is hiányzanak. Uj-Yorkba ügynökök küldettek, hogy ott élelmi készletről gondoskodjanak. A mexikói követ ellenmondott, de Seward nem akar közbelépni.

Ujabbak. A „Ll.“ bécsi levelezője szerint a Kozma Dénes halála következtében az erd. kir. főkormány-széknél megüresült hely, a felmerült nehézségek miatt egyelőre betöltetlen marad.

— A román nemzeti congressust az erd. udv. kan-czellária—mint a „P. Ll.“ Bécsből értesül—valószínűleg meg fogja engedni, még pedig azért, mivel éppen semmi, vagy csak csekély politikai jelentőséget tulajdonít neki, s egyedüli céljának azt nézi, hogy a románok ün-nepélyesen megköszönhessék ő Felségének a román föl-iratokra adott válaszát. E congressus tanácskozása és ha-

tározatai semmi befolyással sem lesznek az Erdélyben összehívandó külön országgyűlés előkészületeire.

— Vera-Cruz, dec. 10. Forey tábornok két fontos állomást, mely Pueblába vezet, meghódított, s készülteket tesz előhaladni. Matammas lakosai a francziákat szívesen fogadták. Meramon gyámoltítja a francia invasiót. A mexikói gyűlés manifestuma az invasió elleni legvégső ellenállást kívánja.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Januarius 14-kén: Nemzeti kölesön 82.35. 5%. Metalliques 76.—. Bank-részvény 819.—. Hitel-részvény 226.20. Váltó Londonra 114.30. Ezüst 113.—. Arany 5.47.
Januarius 10-kén: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 75.50. Erdélyi 72.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.
Hirdetmény. (11) (4-1)
Sz. 20. 1863.
Vonatközve ezen id. Törvényszéknek mult évi december 16-án 3926 szám alatti hirdményére, ezenel közliré tétetik, miszerint a gróf Csáky György ur N.-Almásan találtató ingóságaira folyó évi januar 28- és februar 22-re kiirt bírói nyilvános árverezés nem fog megtartatni.

Nemes Kolozs megye Törvényszékének 1863, januar 9-én tartott üléséből.

Sz. 20. 1863.
Hirdetmény. (8) (2-3)
Méltsóságos Daczó Gergelyné született Pálffy Anna, ügyvéd t. Szabó Lajos által Tordán beadott kérése folytán Tordamegye alsó-kerületi ideiglenes törvényszéke által mind-azok, kiknek mint hitelezőknek a végrendelet bátrahagyása mellett folyó év november hó 10-én elhalt sepsiszentgyörgyi Daczó Pál hagyatéka ellen követelésök van, felszólíttatnak, hogy ezen megyei törvényszék előtt igényeik bejelentése és igazolása végett 1863-ik évi martzius hó 12-én délelőtti 8 órára jelenjenek meg, vagy addig kérvényüket írásban nyújtsák be; ellenkező esetben a hagyatékhoz, ha ez a bejelentett követelések kifizetése által kimerítették, további igényök csak annyiban leendő, a mennyiben őket zálogjog illeti.

Nemes Tordamegye alkerületi törvényszékének 1862-ik évi december 30-án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

Hirdetés.

(13) (1-2)
B. Apór Károly királyi táblai Elnök ur Mező-Sályi, mintegy 300 hold kiterjedésű külső és belső fekvő, az ezekhez tartozó földesúri javadalmakkal együtt, hat évre haszonbérbe, vagy esetlegesen örökáron ki- és eladandók; a feltételek mind két értékben alólírt felhatalmazottal megtekinthetők, és azok iránt értekezni lehet.

Maros-Vásárhelyt, januar 8-án 1863, Pávai Vajna Elek.

ELADÓ LOVAK.

(12) (1-3)
Tisza László ur Kolozsvártól 3 1/2 órányira eső m. n. esáni istállóiban 10 darab fetáított 4 és 5 éves 1/2 vér hámos és hátsó ló van illő áron eladó. Mire a lökereskedőket s kedvelőket figyelemzteti Márkus János, gazdatiszt.

utolsó posta: Gyéres.

Haszonbér.

(14) (1-3)
A kályáni vámnál levő kő-fogadó, hidvám és egy kisebb fogadó Szent-György naptól kezdve 4 évekre bérbe kiadó. — Értekezhetni t. Gál Péter urnál.

ÁRAK az osztrák államokra nézve ezüstpénzben, vagy azt felérő értékben: 1/4 itczés palaczk 4 ft. 1/2 itczés palaczk 2 ft. 1/4 itczés palaczk 1 ft.	Fehér mell-szörp (weisser Brust-Syrup) több egészségügyi hatóságok s tisztii főorvosok által igazolva.	ÁRAK az osztrák államokra nézve ezüstpénzben, vagy azt felérő értékben: 1/4 itczés palaczk 4 ft. 1/2 itczés palaczk 2 ft. 1/4 itczés palaczk 1 ft.
---	---	---

mindennemű illűt köhögések, mellfájások, nátház, elévűlt rekedtség, torokbántalmak, s tudó-elyalkasodás ellen eddig még k elégtő siker nélkül soha nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál felüőleg jótékonyan hat, — különösen gőrsős-köhögés és számar-hurutnál elősegíti a nehéz- s megaludt nyalka-kiköpet, a gége-ingert azonnal enyhíti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz aszkór-köhögést is és a vérhányást.

Használati utasítás.

Ezen szörpből naponként legkevesebb három thea kanállal vétetik be, először éhgyomorra s aztán lefekvés előtt, s két- vagy négy itczés üveg használata után tökéletes gyógyulás következik be. A savanyu vagy zsiros ételek s igen erős italok elmellőztetvén, más egyéb különös életmód nem kívántatik.

Mayer G. A. W. gyáros, Breslauban.

Kapható: Krémer Samunál Dézsén.

(1) (2-3)

JELENTÉS THEAKÖRÖK SZÁMARA.

Erdély s Magyarhon jelesebb városait már buzamosabb idő óta, a legelső készítőktől származó ugynevezett „orosz cikkekkel“ ellátva, van szerencsém ezenel is tudatni, miként Kolozsvárt szentuzában az ugynevezett Reschnerféle 133 számú lakásomon, a mlgs. b. Bornemisza Ignác né urasz. házával átellenbe, a legjobb minőségű muszka-thea, ugynevezett Samoir, Lavoir, jamaikairum, Arak (fehér-rum), Puncs-Esencziával s más külföldi szeszes vidító italokkal, Török-puliszkával, pipafejekkel, ellátott gazdag választéku raktárom nagyban és kicsinyben a t. cz. közönségnek a legutalmasabb ár mellett szolgálatára áll.

Az italok elküldésére vannak kisdéd 3—16 kupásnyi átalagocskáim.

A megrendelések a legjobban és leggyorsabban teljesítetnek.

ASPIR SAMU.

Tarnopolból az orosz határszélen.

(6) (4-4)

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

MAINZI Drescher és Fischer

valúdi RETEK-CZUKORKÁINAK

egyedüli raktára Kolozsvárt Karvázy Józsefnél.

Ezen czukorkák, melyek már évek óta egész Németországban a legnagyobb sikerrel használtattak és mint a legjobb szer a köhögés és mell-fájás ellen elismertetvén, annál inkább ajánlható, mivel a fennebbi gyárosok jelenleg sokkal jobbitott retek-czukorkáinak hatásáról jót állanak.

Árai:

1 valódi doboz 45 kr

1 val. csomag 35 kr

1 lat 8 kr.

Valódiában kapható még: Tordán, WOLF GÁBOR gyógyszerész urnál és Enyeden WINKLER JÁNOS ur fűszer, anyag és festék kereskedésében.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön kapható:

Az erdélyi muzeum-egylet évkönyvei.

Szerkesztette Brassai Sámuel m. h. i. 1861. 4-r. I-ső kötet 1 frt. 70 kr.

II-dik kötet I-ső fűzet 1862. 4-rét 80 lap. Ára 80 kr.

ERDÉLYI ORSZ. MUZ.-EGYL. NAPTÁRA

az 1863-dik évre.

A muzeum egylet tagjainak névsorával.

Kiadja az erd. orsz. muzeum egylet igazgató választmánya.

Ára 40 kr. o. ért.

Erdélyi képes napár 1863-dik évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

Ára csak 25 kr. oszt. ért.

Az Ország Tükre képes Naptár évkönyv. Szerkesztette

Balázs Sándor. 1 frt. 20 kr.

Gombostű Naptár. Hölgyek számára 1863 évre. Ára . . . 1 frt. 40. kr.

Emich Gusztáv nagy képes Naptára. Szerkeszték Szokoly

Viktor és Vadnay Károly ára 1 ft. 40 kr.

Magyar és Erdélyországi családi képes Naptár. — ft. 80 kr.

Kertészgazdasági képes Naptár, szerkesztik B. Nyári Gyula és

Girókuti P. Ferencz 1 frt. — kr.

Bucásnszky nagy képes Naptára. — ft. 42 kr.

Protestáns képes Naptár. Szerkesztette Dr. Ballagi Mór. 40 kr.

Bolond Miska Naptára. — 80 kr.

Kakas Márton Naptára — 80 kr.

Garabonciás Diák Naptára. Számos alkalmi és alkalmatlan

képpel és képtelenséggel. — 80 kr.

Kipfelhauser Naptára. — 80 kr.

Erdély földrajza

az alkotmányos közigazgatási felosztás szerint. Alsóbbrendű iskolák számára szerkeszté MATUSIK NEP. JÁNOS kegyes tanítórendi áldor és tanár, r. k. lyceumi könyvtár, s a m. k. természettudományi társulat rëndes tagja. (Egy színezett térképpel.) Ára 40 kr.

Az anyátlanok életharczai

történeti regény 4-ik Béla korszakából. Irta Lapsinszky János

4 kötet. Ára 4 frt.

Dr. Malatides Dániel, Aranyér, vagy is az altest bántalmi és okszerű gyógyítása 1 ft. —

Demerácz nep. János, a magyarkirályság alaprajza. Hiteles adatok nyomán. 1 ft. —

Polgárosodás. Irta Arisztidesz. Ára 1 frt. 20 kr.